

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Chronologiae Veteris Testamenti Accvratvm Examen
Augustißimæ, Invictissimæq[ue] Domui Austriacæ
Dicatvm**

Philippi, Henricus

Coloniae Agrippinae, 1637

2. De annis Ochoziæ Iuda.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64340)

ditatum fuerit, & filius eius Ioramus regnare cœperit, Iosaphato iam quin-

9. Paludanus traet. 4. cap. 5. Ioramum vndecim annos post obitum Iosa-
phat regnasse contendit, ob rationes, quibus alibi probare studuit regnum Iu-
da hunc annos 396 Et confirmat primò, quia biennium assignatur, quo Ioram
palatium contabit. 2. Paral. 21. v. 19. *Secundò*, à simili: quia sicut Scriptura dicit
Ochoziam regem Israel duobus annis regnasse, cum tamen, inquit, regnauerit plu-
res: ita licet octo anni Ioram regi Iuda tribuantur: plures tamen ei pote-
runt assignari. *Tertiò*, quia forte Ioramus post octo annos regni, triennium pri-
uatus egrit: siquidem ei populus vt regi non parentauit, & filium eius regem
constituit.

*Opinio
Paludani
cum tribus
argum.*

10. Malo tamen cum authoribus antè laudatis, octo annorum numerum
tenere, quem Scriptura Ioram regi Iuda tertium attribuit. 4. Reg. 8. ver. 17.
2. Paralip. 21. v. 5. & 20. Rationes Paludani de 396. annis regni Iuda resoluam
in loco, ad finem regni Sedecie. Prima confirmatio sola negatione illationis
repelli potest. Licet enim tabes regem biennio debilitauerit, non idcirco an-
nos illius regni mutauit. Deinde hoc modo, non vndecim, sed decem duntaxat
anni Ioram adscriberentur. Ad 2. confirmationem, quilibet respondebit:
sicut Ochozias ille non vltra biennium: ita hic Ioram nò vltra octennium post
parentis obitum regnauit. Denique nego Ioramum triennio degisse priuatum:
sic enim triennale fuisset interregnum, nulla id ratione exigente. Quia verò
populus à Ioramò auersus erat, ei mortuo iusta perfoluere noluit, nec eius fi-
lium nisi communibus suffragijs regem habere.

Refutatio

*Iorã 8. an-
nos regnã
non 11.*

11. Sunt qui putant 4. Reg. 8. ver. 16. verba illa. & Iosaphat regis Iuda, esse sur-
perbia; alij deesse, mortuus est, alij, non ad annum quintum, sed in communi ad
tempus regni Iosaphat referenda. Imò Capellus hunc versiculum ita interpre-
tatur, vt Ioram dicatur filius & Achabi & Iosaphati, propter affinitatis iura,
quæ inter duas illas familias intercesserant. Quas interpretationes alij iudi-
candas relinquo; eæ ratiocinia mea non turbant.

QVÆSTIO II.

De annis Ochozias regis Iuda.

1. Rta hinc examinanda sunt. 1. Quoto anno Ioram regis Israel Ocho-
zias regnum Iuda adierit. 2. Quoto anno ætatis suæ. 3. Quot annos
Chronologicos regnauerit.

De primo, sic legimus 4. Reg. 8. ver. 25. Anno duodecimo Ioram filij Achab regis
Israel regnauit Ochozias filius Ioram regis Iuda. At verò cap. 9. v. 29. id anno vnde-
cimo factum dicitur. Anno 11. Ioram filij Achab, regnauit Ochozias supra Iudã. Quæ
duo

*Quoto an-
no Ioram
regnauit
Ochozias.*

P.
Philippi

Chronologia
Testamenti

IV
7

- 1. Opinio* duo loca varijs modis auctores inter se conciliant. Primum ut anno Ioram regis Israël, Ioram rex Iuda gravi morbo affectus regni administrationem Ochoziaz filio suo tradiderit: anno vero duodecimo Ochoziaz parente solus regnauerit. Certum est enim Ioram regem Iuda, & regni sui graui corporis ægitudine diuinitus castigatum. 2. Paralip. 23. anno duodecimo alterius Ioram: è viuis excessisse. ibid. cap. 22. Hoc in istos textus explicant, Hugo Card. 4. Reg. 9. lit. k. Lyranus ibid. l. 1. c. 1. Torniuellus an. m. 3149. Salius eodem anno num. 7. quam interpres Palud. tract. 4. cap. 6. probabilem fatetur.
- 2. Opinio.* 2. Alij censent Ochoziam mortuo parenti successisse anno Ioram regis Israël, deficiente, & duodecimo instante, sicut Apollonius pes, modo 13. Neronis, modo decimo quarto anno passi dicuntur: quod annus ille civilis, quo Ochozias regnum accepit, priori parte cum decimo Ioram; posteriori cum duodecimo concurrebat, ut vult Hieronimus, & Paludanus l. c.
- 3. Opinio.* 3. Dicit etiam potest cum Abulensi. 4. Reg. 9. q. 17. Ochoziam adijisse anno vndecimo Ioram completo, & duodecimo currente. plurimum sententia Genes. 37. vers. 2. Latinus & Hebræus textus verbum fuisse sedecim annorum; Græcus vero septemdecim, quod gregem &c.
- 4. Opinio falsa.* 4. Nonnulli ut Richardus de S. Victore existimant Ioram regem Israël, vno tantum anno cum fratre regnasse, deinde solum annos 12. solum quo Ochozias in Iuda regnasse dicitur, fuisse duodecim annorum regnum Israël cum fratre adierat; vndecimum verò, quàm mortuo Ioram regnum solus possederat. Verùm hîc modus non placet: nam Ioram plus quam annum cum fratre regnauerat, ut ex dictis de Ochoziaz patet, & notat Paludanus. Tres modi præcedentes sunt probabiles.
- Conclusio.* 5. Nullo verò modo ijs assentior, qui hunc annum duodecimum Israël ab anno 18. Iosaphat, aut vigesimo secundo eiusdem accipiunt. Ioram parenti suo Iosaphato non nisi quadriennium superstes fuisse suis locis annotaui.
- De ætate Ochoziaz.* 6. De secundo quæsito maior est difficultas: siquidem Ochoziaz regnum annorum erat Ochoziaz cum regnare cepisset, & vno anno regnauit in Iuda: vno vero 2. Paralip. 22. v. 2. legitur tunc fuisse 42. annorum. Quod si annorum erat Ochoziaz cum regnare cepisset, & vno anno regnauit in Iuda: duplex oritur opinio: quidam enim putant absolute Ochoziaz non venisse, nisi annos 22. natum. Alij arbitrantur Ochoziam regnare

... cum esset 22. annorum, viuo adhuc parente. 2. cum ad annos 42. perue-

... subducto è viuis Iosaphato.

7. Authores prioris opinionis hisce argumentis vtuntur. 1. Quia Ioram

*1. Opinio
cum 5 arg.*

... Ochoziæ parens initio regni sui 32. annorum erat, & octennium regna-

... Ergo non nisi ad 40. ætatis annum peruenit, ac proinde regni immediatum

... non reliquit 42. annos natum, nisi agnoscas prolem parente bien-

... seniore. 2. Ille Ochoziæ, qui & Iosaphat fratrum suorum natu minimus

... 2. Paralip. 21. v. 17. & cap. 22. ver. 1. Non est autem verisimile inquit Caietanus,

... 40. annorum fuerit vltimus filius patris non senis habentis multos filios & mul-

... tares. 3. Athalia fuit mater Ochoziæ, vt Scriptura disertè tradit. 4. Reg. 11.

... & alibi. Atqui hanc duxit vxorem Ioramus parens Ochoziæ circa annum

... regnum Iosaphat; hinc autem vsque ad mortem Ochoziæ non nisi 23. anni

... numerantur. 4. Iosaphat erat 37. annorum cum regnare cœpisset & 25. annis regna-

... 3. Reg. 22. ver. 41. Sexagenarius ergo mortuus est. Huic ætati adde annos 8.

... quibus Ioram post fata parentis rex fuit, conficies 68. è quibus si 43. Ochoziæ

... imbuatur, & 20. Ioram Ochoziam generanti, colligentur anni 63. Super-

... erunt igitur tantum quinque anni Iosaphati, antequam ei Ioram nasceretur.

... Quod admitti nullo modo potest. 5. Ioram Israelites non nisi duodecim

... annos regnavit, & quatuor iam annis regnum administrauerat, quando Ioram

... Iudas regnum accepit. Hic ergo non potuit annos 20. viuo parente regna-

... re. Hanc doctrinam tenent Caietanus 2. Paralip. 22. Tornellus anno mundi

... 3749. Sallianus 3150. numer. 11. Perauis libro 9. cap. 55. numero 10. Paludanus

... tract. 4. cap. 6. quibus Sallianus addit Turfellinum, & è Sectarijs, Scaligerum,

*Opinio
Paludani.*

Quæst. Chron. P. 2.

ille

P.
Philippi

onologia
Testamenti

IV

7

ille vnus quo regnauit Ochozias, partim cum 11. partim cum 12. annis concurreret.

Radix difficultatis.
1. Explicatio parum idonea.

9. Id verò quod omnibus auctoribus maximè negotium factum est ille 2. Paral. 22. *Quadraginta duorum annorum erat Ochozias, cum regnasset, cuius variaz interpretationes afferuntur.* Prima est Hebraeorum cap. 17. qui hosce 42. annos ab eo tempore ducunt, quo inter regnum rael affinitas contracta est, quando Iosaphat duxit filiam Amri, hoc est do Ioramus filius Iosaphat duxit Achalam filiam Achabi, neptem Ioramum hæc interpretatio parum ad rem facit, nisi sub idem tempus, quod circiter mense ab illis nuptijs natus sit Ochozias.

2. Explic.

10. *Secunda interpretatio affertur à S. Hieronymo in quest. Hebr. Paralip. Ipse Ioram, inquit, qui hic 40. annis vixisse describitur, & 8. annos regnauit, & regnauit 28. Octo enim anni, qui ei in regno tribuuntur, ipsi fratres occideret, cum adhuc innocenter viueret: viginti vero anni, quibus regnum eius auferuntur, quia in languore & tribulatione deduxit eos: id est tribuuntur, qui non amplius quam 22. annos habens regnasse perhibetur, ne de summa remanentes errorem indagini temporum facerent. Ochozias enim vnus, vno tantum anno regnauit. Collatio enim lectionis libri Regum huic interpretationi magnam præbet auxilium. Eadem habet Lyranus, Hugo Card. Cælius &c. Sed contra hanc expositionem occurrit 1. Si ad dirigendam rum indaginem sacra Scriptura aliquid de regno Ioram tollere, & collationes annorum colligatur ex spatio temporis, quo singuli reges regnauerint. 2. Scriptura testis occidit Ioram fuisse 32. annorum cum regnasset: si ergo viginti octo annos regnauit, non quadragenarius sed sexagesimus obiit. Si autem 28. annos regnauit, nec nisi 40. vixit: ergo 12. annos non vir 32. annos natus ad regnum accessit. 3. Verbo diuinus indicat non post 8. annos regni, sed mox, vt regnum sibi firmatum videtur medio sustulisse. 2. Paral. 21. v. 4. At neque 20. annos in languore ducendum tantum, ib. v. 19.*

3. Explic.

11. *Tertia explicatio est Caietani, Tornielli, Saliani, Perauij &c. aliorum, qui suspicantur codices libri 2. Paralip. qui Ochozias 42. annos regnauisse deprauiatos esse, quod conijciunt, tum ex rationibus numerum 7. ex eo, quod licet textus Hebraeus, interpres Latinus, editio 70. Regum plutenis sibi 42. annos exhibeant: reliqua tamen exemplaria, vel 21. cum Sixtina editione 20. tantum, vt notat Salius. Fauet Menochius s. v. 26. vbi hanc opinionem refert, nec refutat, sed addit alias explanationes afferuntur magnis vrgeri difficultatibus.*

12. *Quarta* expositio est Paludani, qui nullam omnino deprauationem in
 textu Latino admittendam censet, ob rationes, quas adfert tract. 1. cap. 4. qua-
 rum precipua est decisio S. Congregationis Cardinalium sub Greg. XIII. apud
 Turrianum 2. 2. disp. 22. dub. 4. quæ consultata super mente Tridentini Sess. 4.
 respondit, nihil posse asseuerari, quod Latina vulgata editioni repugnet, etiamsi sola esset
 periculis, seu clausula, aut membrum aut syllaba *ioram* vnum. Vnde colligit nihil de
 numeris annorum in Latina editione mendosum esse; illis vero quadraginta
 duobus annis, de quibus agimus, ait non significari ætatem Ochoziæ sed pa-
 trem eius. q. d. Filius parentum 42. annorum erat Ochozias cum regnare
 cepisset, hoc est, quando Ochozias ad regni fastigia euectus est, genitor eius e-
 rat quadraginta duorum & mater totidem annorum. Aut verba illa: 42. an-
 norum erat, parenthesi includantur, & ad nomen *Ioram*, quod proximè ante-
 cedat referatur hoc modo: *regnavitque Ochozias filius Ioram (42. annorum e-
 rat) Ochozias cum regnare cepisset.* Attamen hæc interpretatio paucos, vt reor
 ad stipulatores habebit. Verba enim Hebræa & Græca, istum sensum non
 magis panuntur, quam illum, quem ex S. Hieronymo retuli & explodit Pa-
 ludanus, Latinamque editionem miro modo torquet, vt consideranti manife-
 stum est.

4. Explicat

13. *Quinta* supputatio hosce 42. annos accersit ab eo tempore, quo Amri
 proavus maternus Ochoziæ regnum pacificè obtinuit, & vt aliqui putant re-
 gni sedem in Samaria constituit. Inde 8. annos Amri, in pace regnanti. Achabo
 cum Ochozia filio 22. Ioram 12. tribuunt: ex quibus 42. anni constantur, quos
 hæc opinio non tam Ochoziæ cuius annos inquirimus, quam avo eius Amri
 tribuit. Hanc explicationem non multum auersatur Genebrardus, admittit
 Serarius, clarè tradit Tremellius 2. Paralip. 22. v. 2. *Regnavit, inquit, Ochozias filius
 Ioram regis Iuda, cuius matri nomen Athalia filia Amri agentis 42. annum, cum Ocho-
 zias regnaret, qui vno anno regnavit Ierosolymis.* At verò quicquid sit de horum 42.
 annorum origine, dura est, nec parum audax ista verborum transpositio & in-
 terpretatio. Annos enim istos Scriptura perspicuè ad Ochoziam refert, non ad
 Amri, qui fuit proavus maternus Ochoziæ, & iam triginta & aliquot annis
 prius obierat, quam Ochozias iste vno anno regnaret. Nec video quomodo
 Amri octennio ante suum obitum Regiam transfulerit in Samariam, cum sex
 annos in Thersa, vniuersè duodecim regnauerit. 3. Reg. 16. v. 23.

5. Explicat

14. *Sexta* huius loci expositio nullum mendum in Latino, nullum in He-
 breo textu inesse putat: sed plura regnandi initia tribuit Ochoziæ: alterum vi-
 no parente & avo cum esset 22. annorum de quo 4. Regum 8. vers. 25. alterum
 patre vita functo cum ad annum ætatis 42. peruenisset, vt legimus 2. Paralip.
 22. vers. 2. Hoc modo regnauerit parente superstito annos 20. exinde vnum nec
 ipsum

6. Explicat
tio caseris
proponitur

P.
Philippi

onologia
Testamenti

IV

7

ipsum completum. Hanc sententiam refert Abulensis 4. Regum 8. p. propugnat Francisc. Suarez 3. p. disput. 5. Sect. 1. Azor tomo 1. lib. 6. cap. Gordonus tomo 1. Chron. Emmanuel Sa. 2. Paral. 22. Sanct. 4. Reg. 8. Hæc doctrina è diametro pugnat cum tertia explanatione, cum cum in eo conuenit quod textum Latinum, Hebræum, Græcum Regum plurimum ab errore vindicet: dissentit tamen in modo explanationum 2. Paralip. reliquæ enim opiniones. negant Ochoziam regnum ætatis suæ 42. hæc autem duo regnandi principia Ochoziaz ætatis in regni principio 20. annorum spatio inter se distra. Quod minimè inchoziam bet, cum id in pluribus alijs regibus contigisse plerique fateantur, 3. Reg. 1. q. 14. & q. 7. num. 7. & dicemus Deo fauente 4. Regum q. 21.

Notand. 1. 15. Ut autem probabiliter ad difficultates, quibus hæc opinio responderi possit, meminisse oportet *primò*. Matrem Ochoziaz fuisse 3. Reg. 11. v. 1. filiam Achab, vxorem Iorami filij Iosaphat. 4. Reg. 8. v. 1. tamen vocari filiam Amri ibid. v. 26. & 2. Paralip. 22. v. 2. eo scilicet quod posteri Israëlitis, vocantur eius filij: quia Athalia erat Amriæ filio, ut intelligimus duorum regum familias affinitate coniunctas fuisse, matrem regum David & domum Amri.

Notand. 2. 16. Aduertendum *secundò*. Amri initio regni sui difficilem habuit administrationem: cum enim militiæ præfectus bellum cum Philistinis ret, rex ab exercitu acclamatus est, mox Zambrium sustulit, qui septem annibus occiso Ela rege, regnum Israeliticum inuaserat. Cum Thebniio regnum pariter aspirante de summa rerum contendit, ac tandem amicum regis Iuda, Amrius sublato æmulo in quietam regni possessionem recessit. 50. circiter anni à regnorum Iuda & Israel distractione effluxerunt. Notandum quod Amri quam volubilis esset regni sui rota, è cuius fastigio Baasæ filii Amri stirpem detraxerat, mox Baasæ filium Zambrius deiecerat, Zambrius Amri de regno solio in desperatum rogam impulerat. Merito regnum suæque domui timere, & pacem affinitate firmam, cum regibus Iuda & Amri te poterat, ut hoc modo suæ prosperitatis consulere. Quam ad pacem regem verisimile est regem Asa & potè iam decrepitum ac minus contentum consensisse, quandoquidem annis superioribus adeo Baasæ filium regem extirpauerat, ut omne argentum & aurum quod remanserat in thesauris Domini, & in thesauris domus regis mitteret ad Benadab regem Syriæ, ad hoc ut contra regem Israël obtinendas. 3. Reg. 15. v. 16. & seqq. Fac igitur hæc contigisse, quando Amri mortuo Thebniio regnum Israelis ad regem Ioram neprem Amri Ioram. Asa nepoti nupsisse, & post vnum circiter annum Ochoziam in huius vitæ lucem venisse; sic fiet, ut Ochozias post patris mortem annos 42. natus regno potitus sit.

Ochozias
20. annos
cum patre
regnavit.

P.
Philippi

17. Qui hanc nostram opinionem sequi voluerit, num. 14. explicatam; ad ea
10. allata sunt respondere poterit, quadraginta duos annos Ocho-
zias regnavit, non præcisè ab affinitate inter domum David & Amri contracta;
sed a nativitate Ochozias paulo post secuta. Deinde illos 20. annos, quibus O-
chozias viuo parente regni titulis insignitus erat, non turbare Chronologiam,
quæ partim annis Iosaphat, partim annis Ioram absorbetur.

18. Ad primam & quartam rationum num. 7. allatarum supra responsum
eiusdem de Ioramo rege Iudæ disputaretur. Nèpè Ioram sub finem anni 5.
Iosaphat fuisse 32. annorum, quando cum Patre regnare cœpit; ipsum verò I-
osaphat regem designatum cum esset 35. annorum; 30. aut 31. anno Asæ adhuc
viventis, quando Athalia Ioramo vel nupsit, vel Ochoziam peperit. Regnavit
Iosaphat cum patre annos circiter 10. parente mortuo 25. vniuersè non
maiores quam 35.

19. Ad 2. rationem, omnes fatentur Ioramum regem Iudæ, per 22. annos li-
berè plures simul uxores haberet, nullam prolem masculam suscepisse: quo con-
silio mirum non est, Ioramum istum, ita corpore constitutum fuisse vt mas-
culam non generaret. Da mihi virum, qui in polygamia per 22. annos, ex nulla
prole melioris sexus sobolem sustulerit, quod omnes de Ochozia fatentur:
eandem sine temeritate cum aliquo vitio laborare, quo minus proles mascula ab
eo procreetur, etiam si alios 22. annos matrimonio vtatur. Esto non semper eo
deteriorauerit.

20. Ad 3. Athalia non anno septimo Iosaphat, sed 31. Asa nupsit Ioramo,
quibus nuptiis Amri partum sibi suæque familiæ regnum stabilire volebat.

21. Ioram non nisi octo annos parente mortuo regnavit; eo viuo plures
regnaverat. Ochozias pariter cum mortuo parenti successit erat 42. annorum,
vt notatur in Paralipomenis: at verò ante annos 20 in regni cœsorium ab auo
& parente accitus fuerat, annos natus 22. vt habet liber quartus Regum.

22. Asserta Paludani num. 8. allata, non admodum authentica sunt. Primū,
secundum, quartum absolutè negari possunt, & dici, affinitatem inter Davidis
& Amri domos initam 43. annis ante obitum Ochozias.

23. Ad tertium assertum dicent sextæ interpretationis patroni, duobus
modis reges constitui, 1. sine præiua designatione, quando simul eis & regia
dignitas & gubernatio traditur, vt in Ioakim & Sedeciâ factum. 2. quando illi
qui antea reges erant designati confirmantur, aut ad regni gubernationem ad-
mittuntur, vt de Ioramo rege Iuda fatetur cum alijs Paludanus, & hoc secundo
modo Ochozias mortuo parente rex constitutus videtur. Nec est, quod vis po-
natur in verbo *constituere*; non enim omnimodam carentiam significat, satis est,
quod connotet carentiam confirmationis, aut actualis administrationis, siue

Ad 1. &
4. explica-
tionem.

Ad 2. ex-
plicationem.

Ad 3.

Chronologia
Testamenti

IV

7

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ituris in re. Nō est autem improbable Athaliam, cuius auus, patens Ioram
 Israelis fuerunt, habitam cæteris Ioram v x o ribus nobiliorem, successio-
 nis fratrum, (non vterinorum) natu minimo, & egni successionem clamante
 forsitā maiori populi parte: postea verò cum & patens & filius
 choziæ interijissent, populus ipsum Ochoziam vnanimi consensu regem
 ruit, hoc est, in regni possessionem & gubernationem admisit. In
 loco citato habemus, *constituerunt*, in Hebræo est *iamlichā*, regnare fecerunt
 bo facta pagina vtitur 1. Reg. 11. v. 15. vbi vulgatus habet *regem fecerunt*
 Saulem: cum tamē certum sit, eo loco non esse fermonem de prima
 gis electione, sed de confirmatione. Idem est de Ochozia cum post
 rentis rex *constitutus* dicitur, in Paralipomenis.

*De annis
 regni O-
 chozia.
 1. Opinio.*

2. Opinio.

Conclusio.

2. De tertio quæsito, quot nimirum annos Chronologicos regna-
 zias duæ videntur esse opiniones: quarum altera annum integrum dicit
 Ochoziæ. Ita Eusebius, Iulianus, Nicephorus Cont. Hilarion, Sulpici-
 mannus Contr. Chronicon Alexand. Marianus, Ado, Vincentius, &
 quorum rationes in Synopsi, prima editione annotaui. Altera vero
 nus intricata habet ratiocinia, dum Ochoziam post mortem patris
 menses, non integrum annum in viuis fuisse autumat, ita vt vnus idem
 nus Chronologicus fuerit Ioram Israelitæ, & ille quem Scriptura
 choziæ. Sic docet Torriellus, an. m. 3150. num. 1. Salianus num. 2. Pe-
 ludanus &c. Hac ratione in Tabulis expansorum annorum Ioram
 Ochoziæ vnum inscribo. Vtram quisque volet opinionem sequatur.

IV. REGVM VIII. v. 25, & 26.

V. 25. Anno duodecimo Ioram filij Achab regis Israel, regnavit Ochozia
 regis Iuda. Facilis est interpretatio eorum, qui hunc annum ducunt
 putant inchoatum. Alij aliter interpretantur, vt dixi quæst. præced.
 26. *Viginti duorum annorum erat Ochozias, cum regnare cœpisset*, (subaudi
 parente, & auo) & vno anno regnavit in Ierusalem, nempe solus post
 rentis, cum ante annos 20. rex à parente & auo designatus fuisset.

IV. REGVM IX. v. 29.

*Moritur
 Ochozias
 & Iehu
 regnat.*

Anno vndecimo Ioram filij Achab, regnavit Ochozias super Iudam, & super
 Israel. Commodè hic annus vndecimus pro completo accipi
 decimo iam inchoato: quanquam & aliæ sunt probabiles, heius
 rationes relatæ q. præced. num. 2. & seqq. Ex hoc loco intelligit
 dem anno Iehu, regnare cœpisset, quo Ochozias im-
 terijt.

IV. REGVM. X. v. 36.

Dixi autem quos regnavit Iehu super israel, viginti & octo anni sunt, in Samaria. Hi anni ex communi auctororum sententia Chronologici censentur, ut notat Eusebius, Chronicon Alexand. Marianus Scorus, Torriellus, Salianus, Petrus, Paludanus, &c. quibus tacite assentitur Abulensis sub finem huius operis, disertè verò è Sectarijs, Calvisius an. m. 3088. Bucholceri, Capellus, &c. Hinc à vero aberrat Iosephus lib. 9. Antiq. cap. 8. dum asserit Iehu 27. duravit annos regnasse, ut notant nonnulli ex auctoribus iam laudatis.

Per 23. annos.

IV. REGVM XI. v. 3.

Et regnavit cum ea sex annis, clam in domo Domini: porro Athalia regnavit super terram. Anno autem septimo misit ioiada. Hic septimus annus à morte Ochozie paratur. Vnde nonnulli septem annos Athalias regnasse scribunt, ut Eusebius, Iulianus, Nicephorus Const. Ado: Sulpitius autem ferè octo. Alij quibusdam huius Regine sexennium Chronologicum attribuunt. Iulius Hilarion, Siculi, Hermannus, Marianus, Vincèrius, Tostatus, Torriellus, Sanctius, Salianus, Petrus, Paludanus. Id quod ipsa de anno septimo attingit, annis totò obloberat.

Athalia regnavit 6. annos.

Huc spectant, quæ habentur 2. Paralip. 22. extremo. Fuit ergo cum eis in domo Domini sex annis, quibus regnavit Athalia super terram. Et initio capitis 23. anno autem septimo confortatus ioiada. Et c. 24. v. 1. Septem annorum erat ioiada cum regnare cepisset. Nec refert, quod quidam Latini codices ad finem illius c. 22. addant Athalias septem annis regnasse: dici enim potest vel id de annis inchoatis intelligi, vel eam additionem non esse authenticam, siquidem nec in Latinis Sixti, nec in Hebraeis, nec in Græcis exemplaribus reperitur.

Septimo anno inchoatis.

Nec refert 2. quod translatio Græca Sixti V. auctoritate edita 2. Paralip. 23. habeat, anno octavo confortatum ioiadam. Nam eadem editio ibidem notat in plerisque subaudi Græcis haberi, anno septimo. Quod ipsum monet Nobilius in eodem locum, & patet ex alijs editionibus. Quod si verumque esse non potest, si lingua potius credatur, vnde est in aliam per interpretes facta translatio, ut a nobis retulimus, ex S. Augustino 15. civit. 13. & S. Hieronymo tomo 3. epist. 132. ad Valentem, præsertim cum Latina vulgata Sixtina habeat anno septimo confortatum. At forte septuaginta eo loci ad ætatem Ioæ respexerunt, qui erat septem annorum, atque ad eò agebat octavum, quando hæc gerebantur.

Octavo confortatus ioiada.

Ioas regnavit 40. annos, videlicet 473.

IV. REGVM XII. v. 1.

Anno septimo Iehu regnavit ioas: & 40. annis regnavit in Ierusalè. Hinc colligitur totam

p. philippi

Chronologia Testamenti

IV

7

totam vitæ ipsius Periodum fuisse 47. annorum : siquidem septem
 erat, cum regnare cœpisset, 4. Reg. 11. v. 21. ijdemque anni tum vitæ
 repetuntur. 2. Paralip. 24. v. 1. Nec est vlla ratio, quæ plura regardans
 Ioæ tribuenda suadeat. Hi porro 40. anni quos regnavit Ioas, ab Euse-
 liano, Nicephoro, Sulpitio, Adone, & alijs auctoribus cap. præceden-
 censitis Chronologici habentur, nec video argumentum, aut scriptorū
 auctoritatem cur ab hoc computo discedamus, quicquid Caluilius
 illis remurmurent, vt dicam cap. 13. v. 1.

IV. REGVM XIII. v. 1.

*Ioachaz
 regnat an.
 17.*

1. Anno vigesimo tertio Ioas filij Ozhozia regis Iuda, regnavit Ioachaz filius
 huic Ioæ concedunt Torniellus in Tabulis, anno mundi 3779. & 3799.
 eodem anno, num. 1. Petavius illo cap. 55. Quia Ioas filius huius Ioas
 navit annos sedecim, vt habetur hoc capite v. 10. & Amasias quidem
 vixit post obitum Ioasi regis Israel. 4. Reg. 14. v. 17.

*Forz non
 integros.*

2. At verò licet hoc modo anni Ioachaz & sequentium regnum
 sint: si quis tamen Ioachazo annos septemdecim dederit, & filio
 quindecim, non obstat, quin Amasias mortuo Ioaso vsq; ad annum
 quintum superstes fuerit, vt patet ex meis tabulis expansis in quibus
 mus Ozia pariatur decimo sexto Ieroboami ab obitu Ioæ componi
 eos non carere omni ratione qui dixerint aliquid ad annum 40. Ioas
 posse, si Athaliae lex tantum anni adscripti fuerint, & sic annum
 sua inchoatum anno secundo Ioæ Israelitarum regis expirante.

*Ioas & Io-
 achaz reg-
 nant 32.
 annos.*

3. Existimo igitur liberum esse, aut Ioachazo 17. & Ioaso 15. annos
 nologicos, aut vtrique singillatim 16. tribuere. Bene tamen adueni-
 eos Chronographos decipi, qui in recensendis annis regum Israel
 annos decem & septem integros tribuere solent, & Ioas filio
 qui simul faciunt 33. cum reuera anni quos ambo regnarunt
 rint tantummodo 52. Hæc ille, cui Salius & Petavius assentiuntur.

*Error Io-
 sephi &
 Mariani.*

3. Errat autem Iosephus lib. 9. Antiq. cap. 9. dum ait anno Ioas
 primo Ioachaz filiū Iehu apud Israelitas & Samariam parenti
 enim vigesimo tertio id Scriptura tribuit. Est etiam error apud
 Scorum ad an. m. 3323. vbi sic legimus: Hebræorum Israel 10.
 Iehu, in anno 22. regni Ioas incipiens, regnavit annis sedecim
 Nam Iosephus ei annos 17. tribuit, loco iam allegato.

IV. REGVM XIII. v. 10.

1. Anno trigesimo septimo Ioas regis Iuda, regnavit Ioas filius Ioachaz

... annis sedecim annis. Ex dictis patet, hos 16. annos esse Chronologicos, si Ioachaz parenti istius, tantum 16. anni tribuantur; si verò Ioachaz 17. annos habuerit, Ioaz non nisi 15. relinquentur. Siquidem totidem post Ioaz Israelitarum regis obitum vixit Amasias.

Ioas Israēlita regnavit 15. aut 16. annos.

2. Abulensi 4. Reg. 14. q. 3. sacrae Scripturae textus hoc loco corruptus videtur, & pro trigesimo septimo, legendum trigesimo nono. Verum numerus 37. quem Ieremo diuinus hic exprimit, retinendus est, & duplex regnandi initiū Ioaso Israelitae tribuendum; alterum anno Ioaz regis Iuda trigesimo septimo, quando Ioachaz Israelites filium Ioasum anno principatus sui 15. in regni socium adlegit alterum, anno Ioaz Iudaei 39. quando Ioas patenti mortuo in Israelitide successit, & ab hoc secundo regni aditu oriuntur anni 16. quibus eum regnasse sacra narrat historia. Ita docent Peravius lib. 9. cap. 55. §. Hæc historia. Salianus num. 3192. num. 5. Nec obstat, inquit, quod Scriptura 4. Reg. 13. v. 9. prius dicit dormisse Ioachaz cum patribus suis, quam mentionem faciat regni filij eius. Scilicet enim de utroque agere voluit, nec inferere res filij in narratione patris, praeteritum cum cursim de utroque ageret. Idem clarè docet Tornielus an. m. 1793. numer. 1. laudatque in hac sententiam (cui subscribo) Caietanum, Richardum de S. Victore, Austorem historiae Scholasticæ.

Duplex habuit initiū regni

3. Hinc deduco 1. rationes eorum accuratas non esse, qui sine vlla declaratione sacrae Scripturae verba secuti, Ioachaz dant annos 17. Ioas 16. Quod faciunt Eusebius, Chronicum Alexandrinum &c.

Corollarie

4. Deduco 2. errare Sethum Caluissium dum anno m. 3098. annum Ioachaz regis Israel decimum quartum auspiciatur, sequenti vero anno, nempe ante Christum 849. Ioaz regis Iuda trigessimum septimum inchoat, & Ioam regem Israel a parente coronatum asserit; anno demum proximo, hoc est, ante Christum 848. Ioachaz mortuum. Sic enim non attigisset Ioachaz annum regni decimum septimum, ad quem tamen eum peruenisse sacra pagina testatur. Idem est iudicium de Capello, qui ipsa non nisi 15. annos Chronologicos Ioachazo concedit. Melius suos calculos disposuit Funccius, dum annos 17. Ioachazo; Ioaz verò eius filio 15. absolutos dedit.

Error Sethi & Capelli.

P. philippi

Chronologia testamenti

IV 7

IV. REGVM XIV. v. 1. & 17.

1. In anno secundo Ioas, filij Ioachaz regis Israel regnavit Amasias filius Ioas regis Iuda. Vngenti quinque annorum erat, cum regnare cepisset, viginti autem & nouem annis regnavit in Ierusalem. Capellus anno m. 3152. sic scribit: Amathias 25. annos natus rex coronatur, regnatque annos vnde triginta, cum patrem eius Ioasum occidissent coniurati: anno autem præcedenti notat tricesimum septimum eiusdem Ioasi. Vnde liquet ex eius doctrina Ioasum anno 38. regni sui occisum esse; cum tamen sacrae

Amasias regnavit annis 29.

Quest. Chron. P. 2.

literas

literæ difertè significant Ioasum annos 40. regnasse: quod ipsi fecerunt an. m. 315. ubi initium regni Ioæ Iudæi constituit: inde autem vsq. ad quadraginta anni nō reperuntur. Secū igitur, & cū verbo Dei pugnat.

Opinio Se-
thi.

2. Sethus Caluissius, in 3. edit. an. m. 3100. qui est ipsi trigessimus regni regis Iudæ fatetur Amasiam à parente in regni societatem receperunt annos Amasix computat. Quod si ritè faceret, Ioas Iudæus non nisi Chronologicos principatum obtinisset, Pauuel in VII. Scopulo dicitur 38. completos.

Et Pauuel
reijcitur.

3. Sed nullam hi sectarij causam idoneam afferunt, cur sententia quæ annos 40. Ioasi & 29. Amasix Chronologicos esse pronunciat. Ita censent Eusebius, Sulpitius, Iulianus, Hermannus, Nicephorus, Marianus, Fasti Siculi, Vincentius, Tostatus, Tornellus, Saliarius, Paludanus: ad quos nonnulli etiam à Nouatoribus accedunt, ut quarta cura Bucholcerorum, Alstedius.

V. 17. Vixit Amasias filius Ioas rex Iuda postquam mortuus est Ioas filius Iuda Israel, quinquaginta annis. Eadem habentur 2. Paralip. 25. v. 25.

QVÆSTIO III.

De annis Amasix regis Iudæ.

Opinio
cum 3. arg.

1. Snt qui putant Amasiam post mortē Ioas Israelitæ vitam in anno Sduxisse: quam opinionem enixè propugnat inter recentiores tract. 4. c. 9. probatque primò, quia plerique codices Latini, hoc locutionem Sixti V. referebant, Amasiam defuncto Ioalo, vixisse annos quinque. Italegerunt Lyranus, Richardus à S. Victore, Hugo Cardinalis, Benedicti, Louanenses in suis Biblijs editis anno 1573. cum translatione ronymi Regia & Complutensi: Durum autem videtur lectionem eadem passim receptam arguere falsitatis. Secundo 4. Reg. 14. v. 22. & 2. Paralip. 25. de Ozia dicitur: ipse edificauit AElath, & restituit eam Iudæ postquam cum patribus suis. Quibus verbis quidam insinuari autumant, Oziam Amasix regnasse decem annos, sed AElath Iudæ non asseruisse, nisi sublato. Tertio, quia 4. Reg. 15. v. 1. Ozias regnasse dicitur anno vigesimo Ieroboam regis Israel. Centes autē Paludanus Amasiam post mortem Ioasi Amasix annos 25. & sic ferè attigisse annum 27. Ieroboam, cum centennium hæserit, eoque exacto tandem peremptus fuerit. Cum igitur ra narrat Amasiam post mortem Ioas annos quinos decem vixisse, & regno transacta intelligendum esse contendit, omisis decem annis priuatim traductis.